

Mi a macskák calicivírus okozta náthája?

- A macskák calicivírusai (FCV) idézhetik elő, amelyek a felső légutak magas ragályozóképességű kórokozói, széles körben elterjedtek a macskafélék között, előfordulási gyakoriságuk az együtt tartott nagy macskacsoportoknál a legnagyobb
- Az FCV nagyon változékony és folyamatosan mutálódik: számos variánsa létezik. Virulenciája, antigenitása és az általa kiváltott immunitás széles skálán mozoghat
- Gyakran előfordul az FHV vírussal, Chlamyophilával és/vagy Brodetellával való együttes fertőződés
- A közelmúltban az FCV-fertőzés súlyosabb, szisztémás formáit figyelték meg („macskák calicivírusok okozta virulens szisztémás betegsége”)

Fertőződés

- A beteg, az akut módon fertőzött vagy a hordozó macskák az száj- és orrváladékkal valamint a kötőhártya-váladékkal ürítik az FCV-t
- Többnyire közvetlen érintkezéssel történik, de a közvetett átvitel is gyakori, mivel száraz felületeken a vírus akár egy hónapig is fertőzőképes marad

Klinikai tünetek

- A tünetek a kérdéses FCV-variáns virulenciájától és a macska életkorától függenek. Szájfekélyek, felső légúti tünetek és magas láz, valamint átmeneti izületgyulladás is megfigyelhető
- Tüdőgyulladás, különösen a fiatal kölyköknél
- Az FCV a krónikus szájgyulladásban vagy ínygyulladásban szenvedő csaknem valamennyi macskánál kimutatható
- A calicivírusok okozta virulens szisztémás betegségben szenvedő macskáknál esetenként láz, a bőr ödémája, a fejen és a végtagokon fekélyes elváltozások, valamint sárgaság jelentkezik. A mortalitás magas (a 67%-ot is elérheti), és a betegség súlyosabb lefolyású a felnőtt macskáknál

Diagnózis

- Az FCV RNS-t RT-PCR módszerrel lehet kimutatni a kötőhártyáról és a szájból vett tamponmintákból, a bőrkaparákból vagy a tüdőszövetből. A törzsek változékonyasága azonban hamis negatív eredményre vezethet

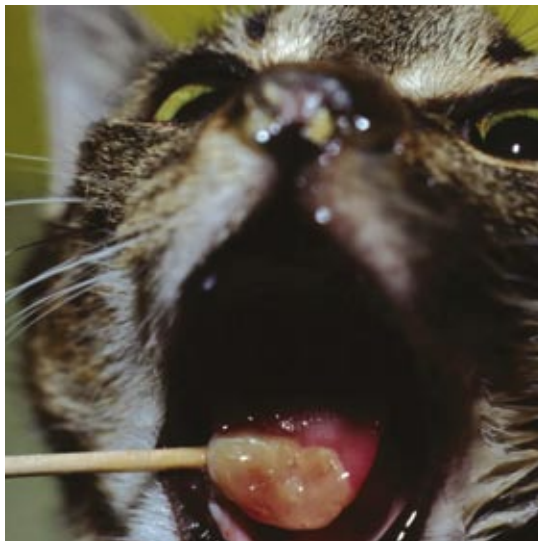
- A pozitív RT-PCR eredményt körültekintően kell értelmezni, mivel a folyamatosan fertőzött hordozók alacsony mértékű vírusürítése is kiválthatja
- A vírusizolálás kevésbé érzékeny, mint a RT-PCR, de replikációra képes vírust mutat ki. A kötőhártya-mintákat a fluorescein vagy a bengáli vörös alkalmazását megelőzően kell venni
- A szerológiai tesztek nem ajánlottak, mivel a fertőződés és a vakcinázás közötti különbség kimutatására nem alkalmasak
- A „macskák calicivírus okozta virulens szisztémás betegségének” diagnózisa a klinikai tüneteken, a nagyfokú ragályozóképességen és a magas mortalitási arányokon, valamint ugyanazon törzs több megbetegedett állat véréből történő izolálásán alapul

Intézkedések a betegség megjelenése esetén

- A kiegészítő terápia (ideértve a folyadékterápiát is) és a megfelelő ápolás létfontosságú
- Az anorexiás macskákkal aprított, nagyon ízletes, akár felmelegített eledelt kell etetni
- A nyálkaoldó szerek (pl. brómhexidin) alkalmazása vagy a sóoldattal történő párasítás megkönnyebbülést nyújthat az állatnak
- Széles spektrumú antibiotikumok alkalmazása szükséges adni a másodlagos bakteriális fertőzések megelőzése érdekében
- Az FCV kb. egy hónapig élhet túl a környezetben és számos széles körben használt fertőtlenítőszerrel szemben érzékeny. A nátrium-hipoklorit (5%-os hipó 1:32 arányban hígítva) hatásos
- A menhelyeken az új macskákat 2 hétig karanténban kell tartani; a fertőzött tenyészetekben a vemhes macskák ellése izoláltan történjen, és az almot a vakcinázás előtt nem szabad más macskákkal összekeverni
- A FIV-vel vagy FeLV-vel fertőzött, tünetmentes macskákat eredményesen lehet vakcinázni
- Megfontolandó az olyan kölykök korai vakcinázása, melyek olyan anyától származnak, amelyeknek korábban már volt fertőzött almut, vagy ha fertőzésveszélynek vannak kitéve

Vakcinázási javaslatok

- Minden egészséges macskát vakcinázni kell FCV ellen (a multivalens vakcinák alapvető alkotórésze)
- Két oltás ajánlott 9, illetve 12 hetes korban, valamint egy első emlékeztető oltás egy évvel később
- Magas kockázatot jelentő helyzetekben ajánlott a kölykök harmadik oltása is 16 hetes korban
- Emlékeztető oltást háromévente kell alkalmazni. A magas kockázatnak kitett macskákat azonban évente be kell oltani
- Az ismeretlen vakcinázási státuszú felnőtt macskáknak 2-4 hetes időközzel két oltást kell adni, ugyanazon vírustörzset tartalmazó vakcinák alkalmazásával
- Ha szabályosan vakcinázott, csoportban tartott macskákban jelentkezik a betegség, hasznos lehet más vakcinatörzsre áttérni
- A calicivírusos betegségből felépült macskák valószínűleg nem szereznek egész életre szóló védelmet, különösen, ha a betegséget eltérő törzsek okozták Ajánlott az ilyen macskák vakcinázása is

A Merial engedélyével felhasználható felvétel

- Hámleválással járó szájfekély (+ orrnyálkahártya-gyulladás)

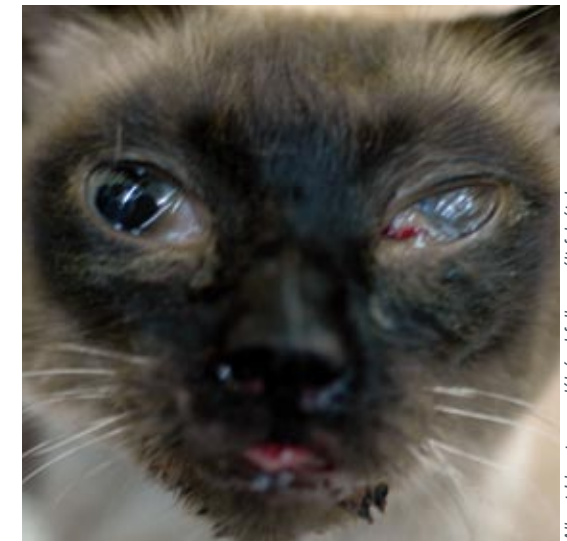
Albert Lloret engedélyével felhasználható felvétel

- Az FCV fertőzéshez kapcsolódó súlyos bőr és nyálkahártya fekély a szájon és az orron

Albert Lloret engedélyével felhasználható felvétel

- Idült fekélyes proliferatív íny- és szájnyálkahártya-gyulladás

Albert Lloret engedélyével felhasználható felvétel

- Virulens szisztémás FCV-fertőzés